

REPUBLIKA E KOSOVËS / REPUBLIKA KOSOVO / REPUBLIC OF KOSOVA

QEVERIA E KOSOVËS / VLADA KOSOVA / GOVERNMENT OF KOSOVA

MINISTRIA PËR KOMUNITETE DHE KTHIM /
MINISTARSTVO ZA ZAJEDNICE I POVRATAK / MINISTRY OF COMMUNITIES AND RETURN

OPSTINSKA KANCELARIJA ZA ZAJEDNICE I POVRATAK

Opis Poslova i Zadataka (Standardne Operativne Procedure)

Sadržaj

AKRONIMI I SKRACENICE	4
I. UVOD (O OVOIM OPISOU POSLOVA I ZADATAKA)	5
II. POZADINA (U OSNIVANJU OKZP).....	5
II. PRAVA ZAJEDNICA I PRISTUP JAVNIM SLUŽBAMA.....	8
1. Pozadina	8
2. Učesnici i partneri.....	9
3. Aktivnosti/procedure	9
3.1. Razvoj i održavanje kontakata sa svim kategorijama korisnika (ko?, šta?, kako?)	10
3.2. Koordinacija i saradnja sa učesnicima (ko?, šta?, kako?)	10
3.3. Procena potreba korisnika (ko?, šta?, kako?).....	11
3.4. Razvoj, praćenje i procena projekata (ko?, šta?, kako?).....	11
3.5. Praćenje sprovođenja politika na opštinskom nivou (ko?, šta?, kako?).....	12
3.6. Davanje saveta opštinskim izvršnim i predstavničkim organima (ko?, šta?, kako?).....	12
3.7. Izveštavanje (ko?, šta?, kako?)	13
3.8. Javna svest (ko?, šta?, kako?)	13
3.9. Kancelarijsko planiranje i budžetiranje (ko?, šta?, kako?)	14
3.10. Održavanje baze podataka korisnika (ko?, šta?, kako?)	14
III. POVRATAK	15
1. Pozadina	15
2. Zainteresovane stranke i partneri	16
3. Aktivnosti/Procedure	17
3.1. Razvoj i održavanje kontakata sa svim kategorijama korisnika (ko?, šta?, kako?)	17
3.2. Koordinacija i saradnja sa zainteresovanim stranama (ko?, šta?, kako?)	18
3.3. Procena potreba korisnika (ko?, šta?, kako?).....	20
3.4. Razvoj projekata, monitorisanje i ocenjivanje (ko?, šta?, kako?).....	21
3.5. Nadgledanje sprovođenja politika na opštinskom nivou (ko?, šta?, kako?)	22
3.6. Pružanje saveta opštinskim izvršnim i predstavničkim organima (ko?, šta?, kako?).....	22
Preporuke OKZPa treba da su osnovane na redovnim konsultacijama sa izbeglicama, raseljenim licima, povratnicima i vraćenim licima, kao i na procenama njihovih potreba, situaciji i mogućnosti da uživaju svoja posebna prava sprovedena od strane Službenika i Koordinatora sa Održiv Povratak.....	23
3.7. Izveštavanje (ko?, šta?, kako?)	23

3.8. Javna obaveštenost (ko?, šta?, kako?)	23
3.9. Planiranje i Bužetiranje Kancelarije (ko?, šta?, kako?)	24
3.10. Održavanje baze podataka korisnika (ko?, šta?, kako?)	25
IV. REPATRIJACIJA/POVRATAK U DOMOVINU	26
1. Pozadina	26
2. Zainteresovane strane i partneri	28
3. Aktivnosti/Procedure	29
3.1. Razvoj i održavanje kontakta sa svim kategorijama korisnika (ko?, šta?, kako?)	29
3.2. Koordinacija i saradnja sa zainteresovanim stranama (ko?, šta?, kako?)	29
3.3. Procena korisničkih potreba (ko?, šta?, kako?).....	31
3.4. Razvoj projekta, nadgledanje i ocenjivanje (ko?, šta?, kako?)	31
3.5. Nadgledanje sprovođenja politika na opštinskom nivou (ko?, šta?, kako?)	34
3.6. Pružanje saveta opštinskim izvršnim i predstavničkim telima (ko?, šta?, kako?)	34
3.7. Izveštavanje (ko?, šta?, kako?)	34
3.8. Javna obaveštenost (ko?, šta?, kako?)	35
3.9. Planiranje i Bužetiranje Kancelarije (ko?, šta?, kako?)	35
3.10. Održavanje baze podataka korisnika (ko?, šta?, kako?)	36
ANKESI	37

Akronimi i skraćenice

SKDU: Savetodavna Kancelarija premijera za dobro upravljanje i ljudska prava:
KARITAS : Karitas Internationalis , konfederacija od 165 Catholic Relief , razvoja i socijalnih usluga organizacije
KVZ : Konsultativno Veće za Zajednice pod okriljem Predsednika Republike Kosovo
OPIZ : Odbor za prava i interese zajednica i povratak Skupštine Kosova
DRC : Danski savet za izbeglice
KVEK : Kancelarija za vezu Evropske komisije
MCK : Međunarodna civilna kancelarija
MO: Međunarodne organizacije
KP : Policija Kosova
OKZ : (bivše) Opštinske kancelarije za zajednice
MZP : Ministarstvo za zajednice i povratak
MONT : Ministarstvo za obrazovanje , nauku i tehnologiju
MALS : Ministarstvo Adminisstracije za Lokalnu samoupravu
MRSS : Ministarstvo rada i socijalnog staranja
OKZP : Opštinska kancelarija za zajednice i povratak
MZ : Ministarstvo zdravlja
MUP : Ministarstvo unutrašnjih poslova
MJA : Ministarstvo Javne Administracije
OSP : (bivši) Opštinski službenici za povratak
ORG : Opštinska Radna grupa za povratak
NVO : Nevladina organizacija
KPZ : Kancelarija za Pitanja Zajednica ispred Ureda Premijera
OEBS : Organizacija za evropsku bezbednost i saradnju u Evropi , Misija na Kosovu
RSCU : Jedinica za Podršku Povratka i Koordinaciju ispred Ureda Premijera
SOP : Standardne Operativne Procedure
ToR: Opis Poslova I Zadataka
TF je : Task Force Opštinske radne grupe za Povratak
UNMIK-a : privremena uprava Ujedinjenih Nacija na Kosovu
UNDP : Razvojni program Ujedinjenih Nacija
UNHCR : Visoki Komesar Ujedinjenih Nacija za Izbeglice

I. Uvod (o ovim Opisou Poslova i Zadataka)

Koji su ti OPZi? Zašto OPZ (cilj)? Za koga je taj OPZ? Kako koristiti OPZ?

Ovi Opisi Poslova i Zadataka – Standardne Operativne Procedure (OPZ-SOP) pomažu opštinama kod sprovođenja Vladine Uredbe Br. 02/2010 nad Opštinskim Kancelarijama za Zajednice i Povratak (OKZP).

OPZ-SOP adresira glavna polja aktivnosti OKZPa: prava zajednica i pristup javnim uslugama; povratak; repatrijacija i koje se mora koristiti u skladu sa odgovarajućim opisom radnog mesta.

Ministarstvo za Zajednice i Povratak i ostale relevantne institucije centralne vlade trebaju da obezbede da osoblje OKZPa dobije adekvatnu obuku i ima pristup adekvatnim profesionalnim mogućnostima za razvoj na osnovi njihovih potreba za izgradnju kapaciteta.

II. Pozadina (u osnivanju OKZP)

Institucionalna i politički okvir

Kosovo je multietničko društvo u kojem žive različite manjinske zajednice (nacionalne, etničke, kulturne, jezičke manjinske grupe tradicionalno prisutne na njenoj teritoriji) kao što su Srbi, Turci, Bošnjaci, Romi, Aškalije, Egipćani, Goranci, Crnogorci, Hrvati i drugi. Albanska većina takođe je priznata kao manjinska zajednica u određenim opštinama.

Zbog događaja i okolnosti koje su se dogodile tokom poslednje decenije svoje istorije, uključujući i oružani konflikt 1999 god, veliki deo stanovništva Kosova je iskusilo ili nastavlja da iskušava raseljavanje ili migraciju. U isto vreme, rast broja migranata ili bivših korisnika statusa azilanta, čiji boravak ili status azilanta je okončan u zemljama zapadne Evrope, su bili ili mogu biti predmet budućih mera repatrijacije na Kosovu. Izbeglice, raseljena lica i vraćena lica imaju pravo da izvuku korist od stvaranja uslova za njihov održiv, bezbedan i dostojanstven povratak i reintegraciju.

Republika Kosova se zalaže da garantuje ravnopravnost i učešće svih pojedinaca i zajednica. Zalažese da obezbedi siguran i dostojanstven povratak izbeglica i interno raseljenih lica i pomogne im da povrate svoju imovinu i nekretnine.

Ustav, Zakon o Zaštiti i Promovisanju Prava Zajednica i Njihovih Pripadnika u Republici Kosova, Zakon o Upotrebi Jezika, zakonodavstvo o podršci lokalnoj samoupravi i decentralizaciji, i ostali zakoni i politike koji priznaju pravo manjinskih zajednica. Oni takođe pružaju posebne institucionalne mehanizme za zaštitu i unapređenje ovih prava i zahtevaju specijalne mere za obezbeđenje efektivnog učešća u javnom životu na osnovu jednakosti za sve.

Specijalne politike promovišu povratak i reintegraciju izbeglica i interno raseljenih lica, vraćenih lica iz trećih zemalja, kao i ugroženih zajednica izloženih isključenju.

Određene institucije obuhvataju i rezervisana mesta za manjinske zajednice u Skupštini Kosova; Ministarske pozicije za predstavnike manjinskih zajednica; Komitet za Prava i Interese Zajednica i Povratak u Skupštini Kosova; Ministarstvo za Zajednice i Povratak (MZP); Konsultativno Veće Zajednica pri kancelariji Predsednika; Komisija za Jezike; Savetodavna Kancelarija Premijera za Pitanja Zajednica (SKP PZ), Jedinica za Podršku i Koordinaciju Povratka (JPKP); Dobro Upravljanje i Ljudska Prava (DUPP); Ministarska Jedinica za Ljudska Prava.

Ostala ministarstva imaju važnu ulogu u oblastima politike za interese zajednica, izbeglica, interno raseljenih lica i vraćenih lica na Kosovu. Među njima su: Ministarstvo za Lokalnu Samoupravu; Ministarstvo Javne Uprave; Ministarstvo Unutrašnjih Poslova i Ministarsvo Rada i Socijalne Zaštite.

Zakon o Lokalnoj Samoupravi vodi decentralizaciju Kosova i osnivanje novih insitucionalnih mehanizama za učešće manjinskih zajednica na lokalnom nivou: Zamenike Gradonačelnika i Podpredsednika Skupštine Opštine za Zajednice; Komitete Skupštine Opština za Zajednice; Jedinice za Ljudska Prava. Od Avgusta 2010 god., Opštinske Kancelarije za Zajednice i Povratak (OKZP) predstavljaju novi suštinski insitucionalni mehanizam za promovisanje prava i interesa zajednica i stvaranju uslova za održiv povratak i reintegraciju na opštinskom nivou.

Zasto su osnovane OKZP I koji je njihov mandat

Ustav Kosova i zakonodavstvo obezbeđuju posebna prava za manjinske zajednice što se tiče pitanja identiteta, ravnopravnosti, jezika, kulture, medija, religije, obrazovanja, ekonomskih i socijalnih mogućnosti, i pristupu javnim uslugama i učešću u javnom životu.

Ustav zahteva da sve insitucije Repunlike Kosova stvaraju odgovarajuće uslove koji omogućavaju zajednicama za uživaju ova prava. To zahteva da sve institucije Republike stvore uslove za održiv, bezbedan i dostojanstven povratak i reintegraciju izbeglica i raseljenih lica.

Kao fundamentalne jedinice lokane samouprave, opštine su odgovorne, da promovišu i zaštite prava manjinskih zajednica i da osiguraju da te zajednice imaju ravnopravan pristup javnim uslugama i imaju odgovarajuće mogućnosti da učestvuju u opštinskom procesu donošenja odluka. Opštine su dodatno odgovorne da pospešuju saradnju sa institucijama na centralnom nivou, da stvore uslove gde se izbeglice, raseljena lica ili vraćena lica mogu se vratiti i koriste usluge javnih službi i mogućnosti za reintegraciju.

Vladina Uredba 02/2010 zahteva od svih opština da osnuje adekvatne administrativne strukture; Opštinske Kancelarije za Zajednice i Povratak (OKZP) koje će zaštititi i promovisati prava zajednica, ravnopravni pristup zajednica javnim uslugama, i stvore uslove za održiv povratak i reintegraciju izbeglica, raseljenih lica i vraćenih lica. Osnivanje OKZPa odgovara sveobuhvatnim obavezama Republike Kosova kod

promovisanja i zaštite ljudskih prava (II Poglavlje Ustava), pravo zajednica i njihovih pripadnika (III Poglavlje Ustava) i stvaranje uslova za održiv povratak i reintegraciju izbeglica i raseljenih lica (156 Član Ustava).

OKZP pomaže odgovarajućim opštinskim kancelarijama da zaštite prava zajedica i pruže javne usluge za sve zajednice, uključujući i izbeglice, raseljena lica i lica koja mogu biti ponovo primljena na Kosovo nakon njihovog povratka. Ona savetuje Gradonačelnika, opštinske direkcije, skupštinu opštine i specifične institucije opštine koje se bave pitanjima zajednice. Putem ovog saveta OKZP ima za cilj da obezbedi da opštinske odluke, politike i usluge su zasnovane na efektivnom učešću nacionalnih zajednica, adekvatno reagovanje nu specifičnim situacijama, potrebama i pravim manjinskih zajednica, i omogućiti zajednicama da uživaju ravnopravnost.

Pre osnivanja Opštinske Kancelarije za Zajednice i Povratak, tokom perioda Privremene Uprave Ujedinjenih Nacija na Kosovu (UNIMKa, Jun 1999-2008), Opštinske Kancelarije za Zajednice (OKZ) i Opštinske Kancelarije za Povratak (OKP) bile su uspostavljene u većini opština u kojima su živele manjinske zajednice. Njihov mandat je određen po UNMIKovoj Uredbi Br. 2000/45 i Br. 2007/30 o Lokalnoj Samoupravi Opština na Kosovu.

OKZP zamenjuje bivše OKZ i OKP i olakšava dosledno sprovođenje politike u oblasti prava zajednica, ravnopravnom pristupu zajednica javnim uslugama; povratak i reintegraciju u opštinama. Ona je odgovorna da obezbedi da se takve politike sprovede u potpunoj koordinaciji sa odgovornim opštinskim i centralnim vladinim institucijama. Opštine treba da obezbede da OKZP uključi i sprovede minimalno ove funkcije u nastavku:

1. Šef Kancelarije za Zajednice i Povratak;
2. Koordinator za Prava Zajednica i Integraciju;
3. Službenik/e za Prava Zajednica i Integraciju;
4. Koordinatora za Održiv Povratak;
5. Službenik/e za Održiv Povratak.

Na osnovi kriterijuma i procedura za utvrđivanje u Članu 21 Uredbe, funkcije Kancelarije se mogu obaviti i od manjeg broja položaja (službenika) sa kombinovanim funkcijama, ili većem broju položaja (službenika) po funkciji. Opis rada za ove funkcije je pripremljen od međuministarske radne grupe, vođene od strane Ministarstva za Zajednice i Povratak.

II. Prava zajednica i pristup javnim službama

1. Pozadina

Na koje probleme/pitanja/potrebe treba da reaguje Kancelarija

OKZP su osnovane da –

- Obezbede da vladine politike koje se tiču nevećinskih zajednica budu sprovedene na koordinisan i dosledan način u svim opštinama
- Obezbede da sve opštine uspostave adekvatne administrativne strukture za koordinaciju sprovođenja politika koje se tiču prava zajednica i pristupa zajednica uslugama
- Povećaju kapacitet opštinskih organa za pristup do nevećinskih zajednica i odgovaraju na njihove potrebe
- Poboljšaju konsultacije i učestvovanje nevećinskih zajednica u opštinskim politikama i odlučivanju

OKZP (šef kancelarije, koordinator i službenik/ci za prava zajednica i integraciju) pomažu opštinskim institucijama i drugim pružaocima javnih usluga u opštini da -

- Konsultuju i uključuju nevećinske zajednice u odlučivanje i kreiranje politika
- Procenjuju potrebe nevećinskih zajednica
- Štite prava zajednica kroz svoje odluke/politike
- Obezbede ravnopravan pristup javnim uslugama svim zajednicama

U tu svrhu, OKZP (šef kancelarije, koordinator i službenik/ci za prava zajednica i integraciju) -

- Sarađuju sa institucijama i učesnicima iz civilnog društva na opštinskom i centralnom nivou;
- Stupaju u kontakt sa svim nevećinskim zajednicama koje žive na teritoriji opštine, procenjuju njihove potrebe i određuju prioritete mere za njihovo rešavanje;
- Obezbeđuju mogućnosti zajednicama da učestvuju u razvoju strategija i politika za izlaženje u susret njihovim potrebama. Tu spada omogućavanje zajednicama da iskažu svoje potrebe, da ih uključe u aktivnosti/planove za izlaženje u susret tim potrebama i učestvuju u sprovođenju tih aktivnosti/planova;
- Razvijaju, sprovode, prate i procenjuju projekte koji se tiču prava zajednica i pristupa zajednica javnim uslugama;
- Prate sprovođenje opštinskih politika;
- Daju savete izvršnim i zakonodavnim opštinskim organima, a ti saveti uključuju:
 - Identifikovanje i prioritizaciju prava zajednica i preporučivanje konkretnih mera za njihovu promociju/zaštitu;
 - Identifikovanje usluga koje treba da budu pružene različitim zajednicama i preporučivanje konkretnih mera za njihovo pružanje;

- Stavljanje u funkciju mehanizama za dobijanje, procesuiranje i rešavanje žalbi koje dolaze iz zajednica;
- Izveštavanje o zaključcima praćenja, datim savetima i realizovanim projektima;
- Održavanje baze podataka o nevećinskim zajednicama;
- Sprovođenje aktivnosti podizanja javne svesti.

2. Učesnici i partneri

- *Koji učesnici učestvuju u sprovođenju ovog OPZ (opštinske i centralne institucije, MO, NVO) i kakvi su odnosi između njih*

Na opštinskom nivou opštinske kancelarije za zajednice i povratak saraduju sa -

- *Opštinskim institucijama:* gradonačelnik i izvršni direktorati; javne kompanije, institucije i kancelarije koje pružaju javne usluge (kao što su centri za socijalni rad; centri za porodičnu medicinu; kancelarije za civilni status i civilnu registraciju, regionalni centri za zapošljavanje, javna komunalna preduzeća itd.); Skupština opštine i njeni odbori; mehanizmi za pitanja zajednica (zamenik gradonačelnika za zajednice; zamenik predsednika Skupštine opštine za zajednice; Odbor Skupštine opštine za zajednice); mehanizmi za ljudska prava (Služba za ljudska prava); institucionalni predstavnici drugih OKZP, opština i službenici za rodnu ravnopravnost
- *Drugim učesnicima:* pojedinci koji pripadaju nevećinskim i većinskim zajednicama, NVO i političkim partijama koje zastupaju interese nevećinskih i većinskih zajednica; međunarodne organizacije i NVO koje su aktivne na teritoriji opštine.

OKZP će takođe tesno saradivati sa centralnim institucijama, uključujući -

- *Izvršnu vlast:* Kancelarija za pitanja zajednica pri Kabinetu premijera; resorna ministarstva, kao što su Ministarstvo za zajednice i povratak, Ministarstvo za lokalnu samoupravu, Ministarstvo rada i socijalnog staranja, Ministarstvo za obrazovanje, nauku i tehnologiju, Ministarstvo za javnu upravu, Ministarstvo unutrašnjih poslova, Ministarstvo kulture, omladine i sporta;
- *Zakonodavnu vlast:* Odbor za prava i interese zajednica i povratak;
- *Kabinet predsednika:* Konsultativni savet za zajednice;
- *Nezavisne institucije:* (ombudsman, Agencija za rodnu ravnopravnost, Komisija za jezike itd.)

OKZP će posebno obezbeđivati da zajednice budu uključene u proces razvoja politika i njihovo sprovođenje.

U okviru OKZP tesno saraduju službe za prava i integraciju zajednica i za održivi povratak da bi se obezbedila inkluzija i učestvovanje lica koja su raseljena u opštini.

3. Aktivnosti/procedure

3.1. Razvoj i održavanje kontakata sa svim kategorijama korisnika (ko?, šta?, kako?)

OKZP (koordinator i službenik/ci za prava zajednica i integraciju) –

- Posećuju najmanje jednom mesečno svaku nevećinsku zajednicu (na svim lokacijama) i lica koja su raseljena na teritoriji opštine;
- Organizuju sastanke svaka tri meseca sa liderima i organizacijama različitih nevećinskih zajednica i lica koja su raseljena u opštini;
- Održavaju kontakt sa relevantnim opštinskim direktoratom, centralnim i lokalnim institucijama i međunarodnim institucijama da bi se obezbedilo njihovo učestvovanje u gore pomenutim aktivnostima pristupa do zajednica;
- Izrađuju mape nevećinskih zajednica koje borave na teritoriji opštine: videti bazu podataka;
- Izrađuju i objavljuju letke i informativne materijale, uključujući odgovornosti OKZP u pogledu prava zajednica i kontakt podatke OKZP kao što su lokacije kancelarija OKZP, radno vreme, kontakt detalji o osoblju;
- Koriste lokalne medije, uključujući radio, TV i štampane medije, za dostavljanje informacija nevećinskim zajednicama na njihovim jezicima;
- Uspostavljaju mehanizme i procedure koje omogućavaju zajednicama da imaju lak i jednostavan pristup OKZP, čime se omogućava da OKZP mogu da reaguju i u hitnim situacijama i potrebama.

3.2. Koordinacija i saradnja sa učesnicima (ko?, šta?, kako?)

OKZP (šef kancelarije, a kada se to zahteva, koordinator za prava zajednica i integraciju) -

- Učestvuje na svim sastancima Odbora direktora i Odbora za zajednice u Skupštini opštine i izveštava o situaciji u vezi sa zajednicama u opštini i radu OKZP;
- Prema potrebi prisustvuje relevantnim sastancima Skupštine opštine i njenih odbora;
- Prisustvuje drugim relevantnim opštinskim sastancima (uključujući Opštinski savet za bezbednost zajednica, javne debate i konsultacije, debate i javne rasprave o budžetu itd.);
- Organizuje kvartalne sastanke (četiri puta godišnje) učesnika i održava redovne kontakte sa tim učesnicima, uključujući: gradonačelnika, zamenika gradonačelnika za zajednice, zamenika predsednika Skupštine opštine za zajednice, predsedavajućeg Odbora za zajednice, relevantne opštinske direktorate, Kancelariju za zajednice pri Kabinetu premijera, MZP, MLU i međunarodne organizacije;
- Organizuje regularne i ad hoc sastanke sa relevantnim opštinskim službenicima;
- Pravi mapu lokalnih i međunarodnih organizacija i NVO koje se bave pitanjima zajednica;

- Rukovodi organizacijom opštinskih sastanaka koji za temu imaju nevećinske zajednice i raseljena lica u opštini.

3.3. Procena potreba korisnika (ko?, šta?, kako?)

OKZP (koordinator i službenik/ci za prava zajednica i integraciju) ce:

- Vrše procenu potreba nevećinskih zajednica i lica koja su raseljena na teritoriji opštine bar svakih šest meseci;
- Uspostavljaju mehanizme i postupke koji omogućavaju zajednicama i licima koja su raseljena na teritoriji opštine lak pristup OKZP i prenose njihove potrebe, posebno ako dođe do specifičnih i neočekivanih potreba/situacija;
- Dostavljaju rezultate procena potreba zajednica svim učesnicima i javnosti;
- Identifikuju, na osnovu zaključaka o proceni potreba, prioritete i postavljaju godišnje ciljeve i kriterijume i integrišu ih u godišnji plan rada OKZP;
- Predstavljaju prioritete i rade na njihovoj integraciji u godišnji plan rada opštine.

3.4. Razvoj, praćenje i procena projekata (ko?, šta?, kako?)

Šef OKZP -

- Konsultuje se sa Odborom Skupštine opštine za zajednice o izboru prioriternih projekata za nevećinske zajednice;
- Učestvuje u pripremi opštinskog budžeta i podnosi gradonačelniku i direktoru finansija i ekonomije prioritete predloge projekata koji za cilj imaju nevećinske zajednice;
- Redovno izveštava gradonačelnika, Odbor Skupštine opštine za zajednice i, ako je to potrebno, centralne institucije, o sprovođenju projekata za zajednice.

Koordinator i službenik/ci za prava zajednica i integraciju -

- Organizuju javne konsultacije u oblastima koje naseljavaju nevećinske zajednice i lica koja su raseljena na teritoriji opštine da bi se identifikovali prioritetni projekti koji su namenjeni takvim zajednicama radi uključivanja u opštinski budžet;
- Obezbeđuju da svaki projekat ima za cilj postizanje konkretnih, merljivih i ostvarljivih ciljeva, da su rizici pravilno identifikovani i da su ciljevi u skladu sa planom rada OKZP i potrebama zajednica;
- Prate i procenjuju sprovođenje projekata koji su namenjeni nevećinske zajednicama prema postavljenim ciljevima, i ako je potrebno prilagođavaju plan za sprovođenje;
- Pružaju mogućnosti zajednicama da učestvuju u praćenju i proceni uticaja projekata koji su namenjeni njima kao korisnicima;

- Na osnovu procene projekata identifikuju najbolje prakse i naučene lekcije i razvijaju odgovarajuće prateće projekte;
- Održavaju svest postojećih donatora i drže otvorenim pozive opštinama za dostavljanje predloga;
- Održavaju svest lokalnih NVO inicijativa i razvijaju zajedničke pristupe;
- Na osnovu prioriteta razvijaju predloge projekata i podnose ih relevantnim institucijama i donatorima;
- Redovno koordiniraju aktivnosti sa ostalim akterima (centralnim institucijama, međunarodnim organizacijama) na realizaciji projekata u opštini.

3.5. Praćenje sprovođenja politika na opštinskom nivou (ko?, šta?, kako?)

Opštinska kancelarija za zajednice i povratak je odgovorna za procenu sprovođenja politika za zaštitu i promociju prava zajednica (uključujući ali ne ograničavajući se na Zakon o zaštiti i promociji prava zajednica i njihovih pripadnika na Kosovu) i za ravnopravan pristup zajednica javnim uslugama.

Obrazac za izveštavanje koji je uradilo Ministarstvo za zajednice i povratak dat je u prilogu ovom Opisu aktivnosti.

Šef kancelarije obezbeđuje dalje usmeravanje i uputstva u pogledu postupaka praćenja koordinatoru i službeniku/cima za prava zajednica i integraciju.

Pod vođstvom koordinatora, službenik/ci za prava zajednica i integraciju -

- Prate i procenjuju uticaj opštinskih politika o nevećinskim zajednicama;
- Uspostavljaju mehanizme putem kojih zajednice mogu da učestvuju u praćenju i proceni uticaja opštinskih politika na njihova prava i pristup uslugama.

Procene koje se nalaze u izveštajima OKZP biće zasnovane na -

- Komentarima korisnika;
- Diskusijama i koordinaciji sa opštinskim institucijama i učesnicima;
- Praćenju i narednim aktivnostima na sprovođenju opštinskih politika i njihovog uticaja na prava zajednica i njihovog pristupa javnim uslugama.

3.6. Davanje saveta opštinskim izvršnim i predstavničkim organima (ko?, šta?, kako?)

Da bi obezbedio da opštinske politike budu kompatibilne sa zaštitom prava zajednica i ravnopravnim pristupom zajednica javnim uslugama, šef OKZP:

- U koordinaciji sa drugim opštinskim institucijama koje se bave pitanjima zajednica, savetuje opštinske institucije u vezi aranžmana za efektivno učestvovanje nevećinskih zajednica u procesima odlučivanja;
- Informiše i konsultuje se sa nevećinskim zajednicama o opštinskim politikama i prenosi njihove potrebe, viđenja i preporuke opštinskim institucijama;
- Formuliše i razgovara o preporukama sa gradonačelnikom, Skupštinom opštine i njenim odborima i opštinskim direktorata;
- Predlaže korektivne mere relevantnim opštinskim institucijama u slučajevima nepridržavanja propisa.

Preporuke OKZP zasnovane su na redovnim konsultacijama sa nevećinskim zajednicama, kao i na proceni njihovih potreba, koju vrše službenici OKZP.

3.7. Izveštavanje (ko?, šta?, kako?)

U okviru OKZP, službenici svake nedelje podnose izveštaje koordinatoru za prava zajednica i integraciju. Koordinator izveštava šefa kancelarije.

Šef OKZP podnosi gradonačelniku, Skupštini opštine i njenim odborima nedeljne, mesečne, dvogodišnje i godišnje izveštaje o radu kancelarije i situaciji u kojoj se nalaze zajednice.

Dvogodišnji i godišnji izveštaji se objavljuju i dostavljaju zajednicama u cilju dobijanja njihovih komentara. Komentari dobijeni od zajednica i šire javnosti uključuju se u buduće izveštaje.

Obrazac za izveštavanje koji je uradilo Ministarstvo za zajednice i povratak dat je u prilogu ovom Opisu aktivnosti.

Kopija izveštaja OKZP šalje se relevantnim centralnim institucijama, uključujući Ministarstvo za zajednice i povratak, Ministarstvo za lokalnu upravu, Kancelariju za zajednice pri Kabinetu premijera i Konsultativni savet za zajednice.

3.8. Javna svest (ko?, šta?, kako?)

U okviru OKZP, koordinador i službenik/ci za prava zajednica i integraciju organizuju kampanje podizanja javne svesti u cilju informisanja lica raseljenih na teritoriji opštine, nevećinskih zajednica i šire javnosti o zakonima i politikama o pravima zajednica i javnim uslugama. OKZP takođe dostavlja javnosti izveštaje i novosti o svojim aktivnostima i rezultatima.

Kampanje se vode na jezicima nevećinskih zajednica uz korišćenje lokalnih medija, uključujući štampu, radio i TV, kao i internet stranicu opštine. Kampanje obezbeđuju pristup do zajednica.

3.9. Kancelarijsko planiranje i budžetiranje (ko?, šta?, kako?)

Koordinator i službenik/ci za prava zajednica i integraciju pomažu šefu kancelarije da obezbedi:

- Izradu godišnjeg budžeta OKZP (sa posebnim upućivanjem na projekte i aktivnosti koji se odnose na prava zajednica);
- Razvoj i sprovođenje trogodišnje strategije OKZP;
- Pripremu godišnjeg plana rada; i

Pripremu individualnih planova rada.

3.10. Održavanje baze podataka korisnika (ko?, šta?, kako?)

Ministarstvo za zajednice i povratak, Ministarstvo unutrašnjih poslova i Ministarstvo rada i socijalnog staranja -

- Izrađuju bazu podataka u koju OKZP unose podatke o nevećinskim zajednicama, izbeglicama, licima koja su raseljena na teritoriji opštine i licima vraćenim iz inostranstva o kojima one vode brigu.
- Obučavaju osoblje OKZP za rad sa bazom podataka i zaštitu podataka Pod nadzorom koordinatora, službenik/ci za prava zajednica i integraciju -
- Pripremaju upitnike, obavljaju individualne intervjue, procene i ankete u zajednicama i koriste ostale alate koji su razvijeni u saradnji sa Ministarstvom za zajednice i povratak, Ministarstvom unutrašnjih poslova i Ministarstvom rada i socijalnog staranja za potrebe baze podataka OKZP;
- Redovno ažuriraju informacije o nevećinskim zajednicama u bazi podataka OKZP;

Obezbeđuju da informacije za bazu podataka OKZP budu prikupljene i obrađene uz prethodno dobijenu saglasnost pojedinca na kog se te informacije odnose i u skladu sa zakonom o zaštiti podataka.

III. POVRATAK

1. Pozadina

Na kojim problemima/pitanjima/potrebama Kancelarija daje odgovore

OKZP je osnovana da pomaže Opštini da ispuni važne političke ciljeve vezane sa povratkom i integracijom izbeglica, raseljenih lica i vraćenih lica, uključujući –

- Zaštitu i promovisanje prava izbeglica, raseljenih lica i vraćenih lica koji su vraćeni ili se u budućnosti mogu vratiti u opštinu
- Stvaranje uslova za održiv povratak i reintegraciju izbeglica, raseljenih lica i vraćenih lica, uključujući i dijaloge između povratnika i zajednica koje ih primaju, bezbednosti i slobode kretanja, imovinu i stanovanje, zapošljavanje i ekonomske prilike, obrazovanje i jednak pristup adekvatnim javnim uslugama
- Jačanje koordinacije i saradnje opštinskih organa kod sprovođenja centralne politike vezano sa povratkom i reintegracijom.

OKZP (Kordinator i Službenik(ci) za Održiv Povratak) treba da pomognu opštinskim institucijama i ostalim pružaocima javnih usluga u opštini da –

- Konsultuje, i uključi izbeglice, raseljena lica, vraćena lica u svojim odlukama i politikama;
- Proceni potrebe izbeglica, raseljenih lica, vraćenih lica;
- Zaštiti prava izbeglica, raseljenih lica, vraćenih lica putem njihovih odluka/politika;
- Stvara uslove za održiv, bezbedan i dostojanstven povratak i reintegraciju izbeglica, raseljenih lica, vraćenih lica u opštini i obezbedi njihov ravnopravni pristup adekvatnim javnim uslugama.

Za ovu svrhu OKZP (Kordinator i Službenik(ci) za Održiv Povratak) treba da –

- Dopre do izbeglica, raseljenih lica, dobrovoljnih povratnika i vraćenih lica, i olakša dijalog između povratnika i zajednica koje ih primaju. To takođe obuhvata i olakšanje “Idi i Informiši” i “Idi i Vidi Posete”.
- Proceni specifične potrebe trenutnih i potencijalnih lica koji se dobrovoljno vraćaju ili će biti vraćeni u opštini, uključujući i specifične potrebe žena, dece i starijih ljudi. Ovo treba da obuhvata registraciju zahteva za povratak i održavanje baze podataka povratnika u koordinaciji sa Ministarstvom za Zajednice i Povratak.

- Uspostavi saradnju sa opštinskim institucijama i institucijama centralne vlade, međunarodnim organizacijama i organizacijama civilnog društva koje rade na pitanjima za povratak i reintegraciju.
- Planira i olakša rad i organizovanje Opštinskih Radnih Grupa za Povratak (ORG) i Opštinskih Operativnih Grupa za Povratak. To treba da obuhvati i osiguranje da legitimni predstavnici izbeglica i raseljenih lica i ostali relevantni akteri redovno prisustvuju.
- Uveri se da se ORG razvijaju, traže finansiranje i nagledaju sprovođenje Godišnje Strategije za Povratak i specifične projekte za unapređenje stvaranja uslova za održiv razvoj i reintegraciju u opštinama. Strategija i projekti treba da se razvijaju u koordinaciji sa Ministarstvom za Zajednice i Povratak, i treba ju biti predmet za odobrenje od strane gradonačelnika i skupštine opštine.
- Promoviše svesnost i širi informacije o pravima izbeglica, interno raseljenih lica, dobrovoljnih povratnika i vraćenih lica.
- Da savetuje gradonačelnika i izvršne i predstavničke grane Opštine vezano za opštinskim obavezama kako bi se zaštitili i promovisali prava i interesi izbeglica, raseljenih lica, i dobrovoljnih povratnika ili lica koja su vraćena u opštinu.
- Prati i izveštava o zaštiti i promovisanju prava izbeglica, raseljenih lica, dobrovoljnih povratnika ili vraćenih lica od strane opštine ili centralnih vlasti koji pružaju javne usluge na opštinskom nivou. To treba da uključi i praćenje sprovođenja projekata za povratak i reintegraciju.
- Obezbedi i promoviše pristup ka zdravstvenim uslugama, obrazovanju i ostalim važnim uslugama za povratnike i interno raseljena lica (IRL), vraćena lica.
- Prikupi podatke o IRL raseljenih unutar relevantnih opština i identifikuje potrebe za trajna rešenja.
- Nadgleda menadžment i uslove življenja Kolektivnih Centara (ako postoje u određenoj opštini)

Registruje sve povratnike i registruje ih u određenoj bazi podataka direktno ili putem MZP ili UNHCR.

2. Zainteresovane stranke i partneri

- *Koje zainteresovane grupe su zadužene za sprovođenje OPZa (opštinske i centralne institucije, MO, NVO), i kakve su veze između njih.*

U polju Održivog Povratka OKZP (Šef, Koordinator i Službenik(ci) za Održiv Povratak) treba da saraduju sa širokim spektrom institucija i organizacija, uključujući –

- **Opštinske Institucije:** Direktorate izvršnih vlasti, Skupštinu Opštine i njene Komitete/Odbore, institucije i kompanije odgovorne za pružanje javnih usluga (uključujući i škole, domove zdravlja i bolnice, Centar za Socijalni Rad, Regijonalna Kancelarija za Zapošljavanje, komunalne usluge itd.) ustanove za

pitanja zajednica i povratak (Opštinske Radne Grupe za Povratak (ORG) i Operativne Grupe (OG); Zamenik Gradonačelnika za Zajednice; Zamenik Predsedavajućeg Skupštine Opštine za Zajednice; Komiteti Zajednica Skupštine Opštine; Opštinski Komitet za Bezbednost Zajednica)

- **Insitucije Centralnog Nivoa:** Vladine insitucije (linijska ministarstava) - Ministarstvo za Zajednice i Povratak (MZP), Ministarstvo Administracije Lokalne Samouprave (MALS), Ministarstvo Javne Uprave (MJU), Ministarstvo Rada i Socijalne Zaštite (MRSZ), Ministarstvo Zdravstva (MZ), Ministarstvo Obrazovanja, Nauke i Tehnologije (MONT), Ministarstvo Unutrašnjih Poslova (MUP), Policija Kosovo (PK), Jedinica Premijera za Podršku i Koordinaciju Povratka (JPKP); Kancelarija Premijera za Pitanja Zajednica, Skupština Kosova i njeni Komiteti za Prava i Interese Zajednica i Povratak (KPIZ); Konsultativni Savet za Zajednice (KSZ) pri Kancelarije Predsednika Kosova.
- **Opštine i vlasti na čijoj teritoriji izbeglice, raseljena lica i potencijalna lica za povratak su raseljena ili borave:** u koordinaciji sa institucijama centralnog nivoa
- **Međunarodne Organizacije** uključujući ali ne ograničavajući se na: UNHCR, ECLC, UNDP, OSCE, ICO, DRC, Caritas
- **Lokalna civilna društva i nevladine organizavije (NVO),** uključujući ali ne ograničavajući se na: organizacije koje predstavljaju izbeglice, raseljena lica, vraćena lica, zajednice koje ih primaju i manjinske zajednice.

3. Aktivnosti/Procedure

3.1. Razvoj i održavanje kontakata sa svim kategorijama korisnika (ko?, šta?, kako?)

Koordinator i Službenik(ci) za Održiv Povratak, u koordinacija sa MPZ, UNHCR i ostale partnere za sprovođenje, kao i sa ORG i OG treba da -

- Redovno sprovodi terenske posete i dopre do izbeglica, raseljenih lica i vraćenih lica i zajednica koje ih primaju u čijim lokacijama specifični procesi povratka i reintegracije su planirani, očekivani ili su se već dogodili.
- Organizuje i obezbeđuje uspešno vođenje -
 - 'Idi i Informiši Poseta' (dokle OKZP stiže do izbeglica i raseljenih lica na mestima njihovog raseljenja i obaveštava ih o situaciji u njihovim zemljama porekla i procedurama i projektima koji bi mogli omogućiti njihov povratak, ako to žele; i
 - 'Idi i Vidi Posete', gde su grupe izbeglica i raseljenih lica pomognute da posete svoju imovinu ili mesta porekla u opštini, to omogućava kontakt sa opštinskim vlastima, zajednicama koje ih primaju i sa ostalim lokalnim i međunarodnim organizacijama koje mogu omogućiti ili podržati projekte za njihov povratak, ako to žele.
- Olakša međuetnički dijalog, integraciju zajednice i izgradi poverenje izmedju povratnika i zajednica koje ih primaju sa podrškom od strane službenika opštine

i centralnog nivoa, predstavnicima većinskih i manjinskih zajednica, izbeglica kao i raseljenih lica.

Informiše izbeglice, raseljena lica (i zajednice koje i primaju) oko njihovih prava i procedura kao i mehanizama vezanih za proces održivog povratka.

3.2. Koordinacija i saradnja sa zainteresovanim stranama (ko?, šta?, kako?)

Šef OKZPa, Koordinator i Službenik(ci) za Održiv Povratak treba da osiguraju sledeću saradnju sa institucijama centralnog nivoa imajući u vidu njihov mandat (kao što je navedeno u nastavku) -

- MZP razvija i nagleda sprovođenje politika za održiv povratak i manjinske zajednice. MZP, u saradnji sa donatorima, fondovima kontretnih projekata za povratak i reintegraciju izbeglica i raseljenih lica (ovo uključuje stambenu rekonstrukciju, multietnički dijalog, grantove za stvaranje prihoda i druge vrste pomoći ako je potrebno). OKZP promovise primenu politike MZP za povratak i reintegraciju u opštini i koordinira saradnju opštinskih vlasti sa MZPom.
- MALU nadgleda sprovođenje politike za opštinske lokalne samouprave i sprovođenje opštinskih nadležnosti u skladu sa zakonom o lokalnoj samoupravi i ostalih zakona o opštinskim vlastima. To asistira opštinama kod sprovođenja njihovih nadležnosti i tako pruža esencijalne usluge za reintegraciju povratnih lica ili onih vraćenih u opštini. OKZP treba da koordinira i informiše MALU u pružanju javnih usluga opštine manjinskim zajednicama, izbeglicama, raseljenim licima i vraćenim licima.
- MJU nadgleda sprovođenje politika državne službe i pružanja državne službe na centralnom i opštinskom nivou. Opština je odgovorna da sprovodi takve politike sa osvrtnom na državne službe. Takve politike obuhvataju fer i proporcionalnu zastupljenost manjinskih zajednica u državnoj službi centralne i opštinske uprave. OKZP treba da pomogne opštinskim vlasti kod sprovođenja njihovih obaveza vezano za fer i proporcionalno zastupanje manjinskih zajednica na opštinskim civilnim uslugama, ključujući povratnike, vraćena lica i raseljena lica u opštini.
- MRSZ nadgleda sprovođenje politika za zapošljenost i socijalnu zaštitu. Opština (Direkcija za Socijalnu Zaštitu i Centar za Socijalni Rad) je odgovorna za pružanje usluga socijalne zaštite. Regionalne Kancelarije za Zapošljavanje pod nadležnošću MRSZa registruju i pružaju usluge obuke za lica koja traže posao promovišu stvaranje uslova za zapošljavanje na opštinskom nivou. MRSZ (u saradnji sa MUP) koordiniraju procedure za registraciju vraćenih lica u opštini. MZP treba da sarađuje sa Direkcijom za Socijalnu Zaštitu, Centrom za Socijalni Rad i Regionalnom Kancelarijom za Zapošljavanje kako bi obezbedila da dobrovoljni povratnici i vraćena lica dobiju adekvatni pristup uslugama socijalne zaštite i mogućnosti zapošljavanja. MZP treba da koordinira sprovođenja procedura (MRSZ - MUP) za reintegraciju vraćenih lica na opštinskom nivou.

MZ nadgleda pružanje primarnih usluga (porodičnim medicinskim centrima) i sekundarne zdravstvene nege (bolnice); Opštinska Direkcija za Zdravlje je direktno odgovorna za pružanje usluga primarne zdravstvene nege (porodočnim medicinskim centrima) u opštini. MZP treba da savetuje institucije za primarnu i sekundarnu zdravstvenu negu vezano za pružanjem adekvatnih zdravstvenih usluga za trenutne i potencijalne povratnike i vraćena lica, uključujući i one koji pripadaju manjinskim zajednicama i ostalim ugroženim grupama.

- MONT postavlja politike i standarde za pružanje obaveznog obrazovanja (predškolsko, primarno i sekundarno obrazovanje) i tercijalno (univerzitetsko) obrazovanje. Opština (Opštinska Direkcija za Obrazovanje je odgovorna za menadžiranje pružanja predškolskog, primarnog i sekundarnog obrazovanja (uključujući adekvatne objekte/prostorije - škole, vrtiće i dvorišta - i pružanje obrazovanja na jezicima manjinskih zajednica. MZP treba da savetuje Opštinsku Direkciju za Obrazovanje vezano za trenutnim i potencijalnim povratnicima i vraćenim licima oko edukacije, uključujući i obrazovanje na manjinskim jezicima.
- MUP nadgleda pružanje usluga za civilnu registraciju i pružanje usluga putem njene opštinske kancelarije za civilnu registraciju (snabdevanje sa ličnim dokumentima) i kancelarije za civilni status (registraciju osnovnih činjenica o rođenju, braku i smrti i pružanju relevantnih potvrda). MZP olakšaće pristup manjinskim zajednicama, povratnicima i vraćenim licima da dobiju lična dokumenta i registraciju civilnog statusa. MUP koordinira procedure za ponovni prijem i (u saradnji sa MPSZ) reintegraciju vraćenih lica. MZP koordinira sprovođenje takvih procedura na opštinskom nivou.
- Policija Kosova (PK) osigurava sprovođenje zakona, sprečavanje kriminala i javne bezbednosti i obezbeđenja opštine. To dopire i do manjinskih zajednica i povratnika putem svojih policijskih jedinica zajednica i savetuje zajednice i opštinske vlasti vezano za bezbednost zajednice i sprečavanje pitanja kriminala putem Opštinskom Saveta za Bezbednost Zajednice. PL je fundamentalna agencija koje osigurave bezbednost i slobodu kretanja za ugrožene manjiske zajednice i povratna lica koji se vraćaju u opštini nakon raseljavanja. MZP će učestvovati u Opštinskom Savetu za bezbednost Zajednica i blisko će sarađivati sa PK oko pitanja što se tiču spokojnosti, bezbednosti i slobode kretanja svih manjinskih zajednica, izbeglica, raseljenih lica i vraćenih lica. Posebno MZP će blisko raditi u koordinaciji i sarađivanju za Policijskim Jedinicama Zajednice u svim opštinama.

Kao deo njihove saradnje sa Opštinskim izvršnim organima i predstavništvima i sa institucijama Opštine za zajednice i povratak -

- Šef OKZP će učestvovati na svakom sastanku Opštinskih Direkcija.
- Šef OKZPa će učestvovati na svakom sastanku Komiteta za Zajednice.

- Koordinator i Službenik za Održiv Povratak će na mesečnoj osnovi organizovati Opštinske Radne Grupe za Povratak.
- Po potrebi Kancelarije će organizovati sastanke sa pod-radnim grupama i Organizacionim Grupama kako bi adresirali specijalna pitanja koja se tiču povratnika.

Ukoliko se smatra odgovarajuće, Šef OKZPa ili Koordinator za Održiv Povratak će savetovati Gradonačelnika oko osnivanja oblika dogovora za među-opštinsku saradnju sa ciljem promovisanja održivog povratka i reintegracija izbeglica i raseljenih lica.

3.3. Procena potreba korisnika (ko?, šta?, kako?)

Koordinator i Službenik(ci) za Održiv Povratak u koordinaciji sa opštinskim institucijama, ORG i njenim OG, MZP, UNHCRom i ostalim međunarodnim partnerima i lokalnim NVO treba da proceni potrebe korisnika (izbeglica i raseljenih lica) koji su predali zahtev za povratak i podršku za reintegraciju.

Procena potreba treba da se bazira na sledećim koracima:

1. **Procena pre povratka:** direktne posete podnosiocu (potencijalnom povratniku) na mestu raseljenja, informacija od međunarodnih organizacija, učešću u posetama “idi - vidi” i “idi- informiši” itd. Sastanci OG itd.
2. **Procena uslova za održiv povratak:** verifikacija stambene i imovinske situacije u opštini porekla i na mestu raseljena, procena situacije (bezbednosti, slobode kretanja, zapošljavanja i mogućnosti prikupljanja prihoda, dostupnosti i adekvatnom obrazovanju, zdravstvenoj nezi, socijalnoj zaštiti, komunalnoj službi, osnovnoj infrastrukturi i ostalim neophodnim uslugama) u opštini porekla ili predloženog premeštaja, ocenjivanje potrebne pomoći, i dobijena pomoć pre povratka, itd.
3. **Procena, Uputsvo i Pružanje asistencije po povratku:** izgradnja ili rekonstrukcija (kuća kategorije V ili VI), osnovne stvari za domaćinstvo (nameštaj i bela tehnika), grantovi za prikupljanje prihoda (Prikupljanje Prihoda), paketi hrane, higijene, drva (po potrebi), ovde uključujući i dostupnu pomoć od strane opštinskog nivoa. Kvalitet i adekvatna pružena pomoć treba da se oceni na osnovu postavljenih kriterijumima.
4. **Neprekidno praćenje reintegracije po povratku:** sa posebnim osvrtom da se obezbedi ravnopravan i održiv pristup adekvatnim uslugama. Ovo će uključiti i procenu u toku vezana za reintegraciju povratnika. Posebna pažnja će biti posvećena proceni da li javne usluge koje pruža opština i ostali pružaoci usluga su podjednako dostupne za izbeglice, raseljena lica i vraćena lica i adekvatno

odgovaraju na svim njihovim potrebama. Posebno MZP će oceniti i dati preporuke kako bi se osiguralo da su ove usluge su: nediskriminatorske (pružene bez diskriminacije), fizički dostupne, priuštive i informaciono pristupačne. Informaciono pristupačne će takođe obuhvatiti da su informacije o relevantnim uslugama dostupne na službenim jezicima i jezicima koji se službeno koriste u opštini, i gde je moguće i gde se zahteva na ostalim jezicima manjinskim povratnicima.

3.4. Razvoj projekata, monitorisanje i ocenjivanje (ko?, šta?, kako?)

- Koordinator i Službenik(ci) za Održiv Povratak treba da osiguraju da ORG, imajući u vidu politike za povratak i reintegraciju postavljene od strane MZP, i u konsultacijama sa Gradonačelnikom i Opštinskim Direkcijama razvijaju godišnju Opštinsku Strategiju za Povratak u skladu sa strategijama i politikama za razvoj na centralnom nivou, finansiranih putem opštinskog budžeta i ostalih izvora.
- Šef OKZP treba da preda Opštinsku Strategiju za Povratak kako bi se odobrila od strane Skupštine Opštine
- Posle odobrenja Opštinske Strategije za Povratak i njenog budžeta, Koordinator i Službenik(ci) za Održiv Povratak treba da obezbede njeno sprovođenje putem ORG
- ORG putem njihovih OG pregledaju zahteve oko pomoći za povratak i odobravaju konačnu listu korisnika i nacrtu specifičnih projekata za povratak.
- ORG salje predloženu listu sa korisnicima i projekte pomoć za povratak Upravnom Odboru MSPa za odobrenje.
- Po odobrenju od strane MZPa, Koordinator i Službenik(ci) za Održiv Povratak sarađuju sa nadležnim opštinskim institucijama kako bi omogućile sprovođenje odobrenih projekata za povratak. U zavisnosti od prirode predviđene asistencije za povratak to može obuhvatiti:
 - Verifikaciju vlasništva i pripreme tehničke dokumentacije za izgradnju i rekonstrukciju od strane opštinskog Katastra;
 - Osiguranje potrebnih građevinskih dozvola;
 - Civilnu registraciju i izdavanje ličnih dokumenta i uverenja civilnog statusa od strane Opštinske Kancelarije za Civilni Status i Opštinske Kancelarije za Civilnu registraciju;
 - Procenu prava na socijalnu zaštitu od strane opštinskog odeljenja za socijalnu zaštitu i Centra za Socijalni Rad;
 - Koraci Opštinskih Direkcija za Zdravstvo i Obrazovanje kako bi se omogućila registracija povratnika i njihov pristup zdravstvenim i obrazovnim uslugama pod njihovom odgovornošću;
 - Registracija povratnika koji su radno sposobni u Regionalnoj Kancelariji (Zavodu) za Zapošljavanje i pružanje obuke i usluga za traženje posla;
 - Ostalo, po potrebi;

OKZP (Kordinator i Službeni(ci) za Održiv Povratak) prate i nadgledaju sprovođenje odobrenih projekata (pružajući povratne informacije za MZP i donatore.

3.5. Nadgledanje sprovođenja politika na opštinskom nivou (ko?, šta?, kako?)

Kako nalaže Vladina Uredba 02/2010, OKZP (Kordinator i Službenik(ci) za Održiv Povratak) su odgovorni za nadgledanje sprovođenja centralnih politika za održiv povratak i reintegraciju izbeglica i raseljenih lica od strane opštinskih vlasti.

Šablon za izveštavanje je dizajniran od MZPa i dostavljen je uz ovaj Opis Poslova i Zadataka.

Šef OKZPa može da pruži dalja uputstva i instrukcije oko procedura nadgledanja Koordinatoru i Službenicima za Održiv Povratak .

Pod Upustom Koordinatora, Službenik(ci) za Održiv Povratak treba -

- Prati i procenjuje uticaj opštinskih pravila, odluka i praksi o: stvaranju uslova za održiv povratak; reintegraciju dobrovoljnih povratnika i vraćenih lica posle njihovog povratka; njihov ravnopravni pristup javnim uslugama
- Uspostavljanje mehanizama putem kojih povratnici, vraćena lica i raseljena lica u opštini mogu učestvovati u nadgledanju i procenjivanju uticaja opštinskih pravila i praksi oko njihove reintegracije.

Procene/nadgledanja nađena u izveštaju OKZP treba da su osnovana na

- Povratnim informacijama od strane izbeglica, vraćenih lica i raseljenih lica u opštini
- Diskusije i koordinacije sa opštinskim institucijama i ostalim zainteresovanim stranama
- Nadgledanje i praćenje aktivnosti fokusirajući se na sprovođenje opštinskih politika/pravila i njihov uticaj na prava i reintegraciju povratnika, vraćenih lica i raseljenih lica u opštini

3.6. Pružanje saveta opštinskim izvršnim i predstavničkim organima (ko?, šta?, kako?)

Da bi osigurali to da su opštinske politke i prakse u skladu sa pravima izbeglica, raseljenih lica i vraćenih lica i sa stvaranjem uslova za njihov održiv povratak i reintegraciju, kao što je savetovano od strane Koordinatora i Službenika za održivi Povratak - Šef OKZPa treba da -

- Savetuje, u koordinaciji sa ostalim isntitucijama za povratak i insitucijama za pitanja zajednica, opštinske institucije vezano sa stvaranjem ulova za održiv povratak i reintegraciju dobrovoljnih povratnika i vraćenih lica u opđtini

- Informiše i konsultuje sa izbeglicama, raseljenim licima, povratnicima i vraćenim licima oko opštinskih politika/projekata i prenesu svoje potrebe, poglede i preporuke opštinskim institucijama.
- Formulirati i razgovarati oko preporuka sa Gradonačelnikom, Skupštinom Opštine i njenim Komitetima i Opštinskim Direkcijama
- Predlaže korektivne akcije relevantnim institucijama u slučaju njihovih kršenja.

Preporuke OKZPa treba da su osnovane na redovnim konsultacijama sa izbeglicama, raseljenim licima, povratnicima i vraćenim licima, kao i na procenama njihovih potreba, situaciji i mogućnosti da uživaju svoja posebna prava sprovedena od strane Službenika i Koordinatora sa Održiv Povratak.

3.7. Izveštavanje (ko?, šta?, kako?)

U okviru OKZPa, Službenika podnosi izveštaj na nedeljnoj osnovi i Koordinatoru za Održivi Povratak . Koordinator podnosi izveštaj Šefu OKZPa.

Šef OKZPa treba da podnese izveštaj Gradonačelniku, Skupštini Opštini i njenim Komitetima na mesečnoj osnovi, dva puta godišnje i na godišnjoj osnovi. Izveštaj treba da obuhvati: performanse OKZPa, situacije izbeglica, raseljenih lica, dobrovoljnih povratnika i vraćenih lica i sprovođenje politika za njihov održivi povratak i reintegraciju po opštinama i ostale spoljašnje izvštaje koji su podeljeni sa osobama o kojima se vodi briga putem predstavnika i ostalih sadašnjih i budućih zasnovanih kanala.

Šestomesečni izveštaji i godišnji izveštaji treba takođe da se objave i podele izbeglicama, raseljenim licima, dobrovoljnim povratnicima i vraćenim licima kako bi dobili njihove komentare. Dobijeni komentari od strane ovih grupa i šire javnosti treba da se uključe u budućim izveštajima.

Šablon za izveštavanje je dizajniran od MZPa i dostavljen je uz ovaj Opis Poslova i Zadataka.

Kopija izveštaja OKZPa biće poslata relevantnim institucijama na centralnom nivou, uključujući i MZP, MALU, Premijerovoj Jedinici za Podršku i Koordinaciju Povratka(JPKP), Kancelarija Premijera za Pitanja Zajednica (SKP PZ) i Savetodavni Komitet za Zajednice.

3.8. Javna obaveštenost (ko?, šta?, kako?)

U okviru OKZPa, Koordinator i Službenik(ci) za Održiv Povratak u koordinaciji sa relevantnim opštinskim odeljenjima, treba da organizuju i pripreme javne kampanje za informisanje i osiguraju širenje informativnih materijala i javnih izveštaja oko –

- Rad i dostignuća OKZPa

- Važeće politike i procedure za održiv povratak i reintegraciju kao i na prava izbeglica, raseljenih lica i vraćenih lica.
- Informacije oko reintegracije povratnika i vraćenih lica u opštini, stanje lica koji ostaju raseljeni van opštine, projekti za održiv projekat i reintegraciju sprovedeni od strane opštine (uključujući organizacije za posetu zemlje porekla ili zemlje raseljavanja, projekte za rekonstrukciju i infrastrukturu, stvaranje prihoda i mogućnosti zapošljavanja itd).

Organizovane informativne kampanje i materijali treba posebno da ciljaju i distribuiraju se: izbeglicama, raseljenim licima, vraćenim licima, većinskim i manjinskim zajednicama. Kampanja treba da se organizuje i informativni materijal treba da se podeli na jezicima većinskih i manjinskih zajednica i treba da iskoristi lokalne medije, uključujući i štampu, radie, TV, kao i web stranicu opštine.

3.9. Planiranje i Budžetiranje Kancelarije (ko?, šta?, kako?)

Koordinator i Službenik(ci) za Održiv Povratak treba da asistiraju Šefu OKZPa da osigura -

- Razvoj godišnjeg budžeta OKZPa (sa posebnim osvrtom na sredstva za sprovođenje Opštinske Strategije za Povratak i projekte kako ni se pomogao povratak i reintegracija izbeglica, raseljenih lica i vraćenih lica);
- Razvije i sprovede Opštinsku Strategiju za Povrata (godišnje);
- Sprovođenje postojeće politke i strategije centralnog nivoa;
- Pripremu godišnjeg radnog plana; i
- Pripremu pojedinih radnih planova

Šef OKZPa treba da

- Predloži godišnji budžet za OKPZ Gradonačelniku;
- Osigura da predloženi budžet OKZPa omogućava odgovarajuće osoblje i funkcionisanje kancelarije, kao i adekvatno finansiranje projekata i aktivnosti pod svojom nadležnošću.

Gradonačelnik treba da osigura da

- Budžet opštine obuhvata određenu stavku OKZPa ukazujući broj zaposlenim kao i finansijska sredstva dodeljena OKZPu za plate i dnevnice, robe i usluge, rashode za komunalne usluge, subvencije i transfere, i kapitalne izdatke.
- Budžet OKPZu pruža adekvatne finansijske i logističke izvore za sprovođenje Vladine Uredbe 02/2010 za OKZP.
- Budžet OKZPa treba da bude kompatibilan sa striktnim budžetom i ograničenjima broja osoblja definisanog od strane MEF u budžetskom cirkularu.

3.10. Održavanje baze podataka korisnika (ko?, šta?, kako?)

MZP, MUP i MRSZ treba da -

- Razvije bazu podataka za povratak posebno dizajniranu za pitanja vezana za povratak i reintegraciju izbeglica, raseljenih lica i vraćenih lica.
- Obuče osoblje OKZPa oko rada na bazi podataka i zaštiti podataka

Komponenta povratka u bazi podataka treba da se razvije i nadgleda od strane MZPa u koordinaciji sa UNHCRom.

U koordinaciji sa MZPom, MUPom, MRSZom i pod nadležanjem Koordinatora, Službenik(ci) za održiv Povratak treba da -

- Pripreme upitnike, održe individualne intervjue, procene i istraživanja vezana za izbeglice, raseljena lica i povratnike za potrebe baze podataka za povratak i repatrijacije
- Osigura da izložene informacije baze podataka OKZPa za povratak i repatrijacije su prikupljene i prerađene na lični pristanak lica kojima lični podaci pripadaju, u skladu sa zakonom o zaštiti podataka

Šef OKZPa podnosi redovne statističke izveštaje relevantim akterima. Ovi izveštaji treba da obuhvate informacije oko izbeglica, raseljenih lica, dobrovoljnih povratnika, vraćenih lica i potreba takvih grupa.

IV. Repatrijacija/povratak u domovinu

1. Pozadina

Na kojim problemima/pitanjima/potrebama Kancelarija daje odgovore

Repatrijacija/povratak u domovinu se desi kada osoba gubi ili nema pravnu osnovu da ostane u stranoj zemlji i mora se vratiti u njegovoj/njenoj zemlji porekla. Osoba nema pravnu osnovu za boravak u stranoj zemlji ili da ostane ako viza istekne i ako se ne obnovi, ako je zahtev za azil odbijen, ako je on ili ona ušao ilegalno u zemlju, ili ako dozvola za boravak je poništena.

Readmisije i reintegracija vraćenih lica je prioritet Vlade Republike Kosova, i osnovni je uslov kao deo procesa liberalizacije viznog režima. Republika Kosova je potpisala sporazume o readmisiji sa nekoliko Evropskih zemalja, u kojima je, tokom proteklih decenija, hiljade ljudi poreklom sa Kosova su migrirali, tražili azil i naselili. Kao deo ovih sporazume readmisije, značajan broj lica poreklom sa Kosova su ponovo primljeni ili se očekuje da se ponovo primiti u godinama koje dolaze. Oni su deca, starije osobe, majke, oèevi, muškarci i žene iz svih zajednica. Po povratku, oni imaju specifiène potrebe, poèevši od dobijanja pristupa civilnoj registraciji, liènim dokumentima, smeštaju, restituciji ili rekonstrukciji imovine, kao i traženje radnog mesta, zdravstvene nege, usluge socijalne zaštite i upisa u obrazovnom sistemu (što je posebno teško za decu koja su rođena van i ne govore Albanski, Srpski ili neki drugi jezik zajednica koji se koristi u obrazovnom sistemu na Kosovu).

Kao dodatak Zakonu o Readmisiji, politike postavljene od strane vlade u polju readmisije i reintegracije obuhvataju –

- Strategiju za reintegraciju i repatrijiranih lica;
- Akcioni Plan za Sprovođenje Strategije;
- Prioritete za reintegraciju vraćenih lica (odgovornosti opština), 4 April 2011 god

Vlada je osnovala Izvršni Odbor za sprovođenje politika za reintegraciju vraćenih lica. Izvršni Odbor se predvodi od strane Generalnog Sekretariata Ministarstva Unutrašnjih Poslova (MUP) i takođe se sastoji od predstavnika Ministarstva Administracije Lokalne Samouprave (MALS), Ministarstva Sredine i Prostornog Planiranja (MSPP), Ministarstva Rada i Socijalne Zaštite (MRSZ), Ministarstva Zdravstva (MZ), Ministarstva Obrazovanja, Nauke i Tehnologije (MONT) i predstavnika međunarodnih organizacija kao što je Međunarodna Organizacija za Migracije (IOM) i Visoki Komesarijat Ujedinjenih Nacija za Izbeglice (UNHCR). Odbor je podržan od strane Sekretarijata koji je podržan od Kancelarije za Reintegraciju koja se nalazi u prostorijama MUPa.

Centralni Fond (Program za Repatrijaciju) za reintegraciju vraćenih lica (3,500,000 Evra u 2011 god) je osnovan od strane Vlade kako bi se pomoglo opštinama da pruže neophodne usluge za vraćena lica. Opštine, preko OKZPa podnose projekte za finansiranje od strane centralnog Fonda. Vodič za reintegraciju je pripremljen od strane Ministarstva Unutrašnjih Polova da predvodi vraćena lica kroz usluge koje su dostupne kako bi se osigurala njihova reintegracija. OKZP treba da se upoznaju sa tim, obavešte vraćena lica o njegovom sadržaju, i predvode ih ka pristupu relevantnim uslugama.

Opštine, u koordinaciji sa centralnim nivoom Ministarstava i Institucija treba da igraju važnu ulogu da se vraćena lica efektivno reintegrišu po njihovom povratku, naročito u osnovnim oblastima kao što je pristup civilnoj registraciji, stambenih i imovinskih prava, obrazovanju, zdravstvenoj nezi, socijalnim uslugama i zapošljavanju. Na opštinskom nivou, OKZP treba da asistira kod sprovođenja centralnih politika za readmisiju i reintegraciju vraćenih lica. Sa tim kapacitetom OKZP (Kordinator i Službenik(ci) za Održiv Povratak, pod nadzorom Šefa OKZPa) treba da –

- Blisko koordinira sa MALs i MRSZ i sa MZ kontaktne tačke na aerodromima kako bi se osiguralo prikupljanje informacija pre dolaska (uključujući stambene, obrazovne, zdravstvene nege i ostale potrebe) vraćenih lica predviđenih da se vrate u opštini, kako bi opštinske vlasti organizovale adekvatne usluge koje će odgovoriti njihovim potrebama.
- Bude prva kontakta tačka za vraćena lica na opštinskom nivou i osigura njihov prijem i registraciju po dolasku (posle transporta na mestu porekla, i ako imaju uslova za pružanje asistencije). Registracija treba da se uradi putem forme standardne registracije pripremljene od strane Izvršnog Odbora.
- Olakša pružanje potrebnih usluga od nadležnih opštinskih direkcija, uprava i pružaoca javnih usluga, obuhvatajući ali ne ograničavajući se na –
 - *Civilnu registraciju* (adresirajući vraćena lica Opštinskoj Kancelariji za Civilno Stanje i Opštinskom Centru za Civilnu Registraciju)
 - *Zdravstvenu Negu* (adresirajući vraćena lica Opštinskoj Direkcije za Zdravstvo i relevantnim Centrima Porodične Nege, Bolnicama)
 - *Obrazovanje* (koordinirajući sa Opštinskom Direkcijom za Obrazovanje i Direktorima Škola vezane aktivnosti za upis i integraciju vraćenih lica u Kosovskom obrazovanju – uključujući, gde je potrebno i sustizanje jezičkih kurseva)
 - *Zapošljavanje* (koordinirajući sa regionalnim centrom za zapošljavanje ili sa opštinskom kancelarijom za zapošljavanje, olakšanje pružanja relevantnih usluga)
 - *Socijalna zaštita* (u koordinaciji sa Opštinskom kancelarijom divizije penzija i naknada, Centrom Socijalnih Poslova, u odnosu na socijalnu asistenciju, penzije, materijalnu asistenciju za porodice dece sa invaliditetom)
 - *Socijalno stanovanje i imovina* (u koordinaciji sa regionalnim kancelarijama Kosovske Agencije za Imovinu – KPA, Opštinske Katastarske Kancelarije, Opštinskom

Direkcijom za Socijalnu Zaštitu, kao i relevantne).

- Priprema ili pomaže pripremi predlog projekata za podnošenje i finansiranje od strane Centralnog Fonda za Reintegraciju i Readmisiju Lica.
- Identifikuje, promovise, sprovodi i nadgleda aktivnosti i programe posebno ciljane za poboljšanje usluga za uslove i stvaranje uslova za reintegraciju vraćenih lica.
- Osigura da vladine politike i zakoni o reintegraciji vraćenih lica se dosledno sprovode.
- Osigura koordinaciju aktivnosti sa lokalnim institucijama i centralnom vladom u polju povratka i reintegracije vraćenih lica.
- Pruži informacije vraćenim licima o njihovim pravima i asistenciji na njihovom raspolaganju, respektivno, usmerava potrebe vraćenih lica drugim nadležnim kancelarijama opštinske uprave.
- Održava bazu podataka vraćenih lica, uključujući i lične podatke i specijalne potrebe vraćenih lica.

2. Zainteresovane strane i partneri

Koje su zainteresovane strane uključene u sprovođenju ovih OPZa (ToR) (opštinske i centralne institucije, MO, NVO) i kakvi su odnosi između njih

Na opštinskom nivou

- Opštinske Institucije: Gradonačelnik, Zamenik Gradonačelnika, Zamenik Gradonačelnika za Zajednice, Skupština Opštine, obuhvatajući i Komitet za Zajednice, Opštinske službenike za Evropsku Integraciju, Opštinsku Direkciju za Zdravstvo, Opštinsku Direkciju za Obrazovanje, Opštinsku Direkciju za Socijalnu Zaštitu, Opštinsku Kancelariju za penzije i naknade, Opštinskim Centrom za Civilnu Registraciju, Savet Opštine za Bezbednost Zajednica, regijonalni i opštinski centri za zapošljavanje i centri za stručnu obuku, obuhvatajući i ostale insitucije kao što su škole, centri porodične medicine, bolnice, regijonalne kancelarije Kosovske Agencije za Imovinu.
- **Ostale zainteresovane strane:** Međunarodne organizacije i NVO koje rade u opštini i koje se bave sa repatriacijom i reintegracijom, poslovne zajednice.

Na centralnom nivou

- *Izvršna vlast:* Ministarstvo Administracije Lokalne Samouprave, Ministarstvo Unutrašnjih Poslova, Ministarstvo Rada i Socijalne Zaštite, Ministarstvo Obrazovanja, Nauke i Tehnologije, Ministarstvo za Zajednice i Povratak, Ministarstvo Zdravstva, Ministarstvo Sredine i Prostornog Planiranja. Izvršni Odbor (za sprovođenje Politika za Readmisiju i Reintegraciju) – sadržan od glavnih Ministarstava kao što su MUP, MALS, MSPL, MRSZ, MZ, MONT kao i

predstavnicima međunarodnih organizacija kao Međunarodna Organizacija za Migracije (IOM) i Visoki Komisarijat Ujedinjenih Nacija za Izbeglice (UNHCR) – Izvršni Odbor treba da pregleda/odobri projekte podnete od strane opština (OKZPa) za finansiranje of Centralnog Fonda za Reintegraciju vraćenih lica.

3. Aktivnosti/Procedure

3.1. Razvoj i održavanje kontakta sa svim kategorijama korisnika (ko?, šta?, kako?)

OKZP (Kordinatori Službenik/ci za Održiv Povratak), u bliskoj saradnji sa relevantnim institucijama centralnog nivoa i ostalih zainteresovanim stranama uključujući i civilno društvo treba da –

- Uspostavljanje saradnje sa relevantnim opštinskim direkcijama, kako bi se odnosi vraćenih lica na relevantne usluge pružene od strane lokalnih vlasti obezbedili i njihovu održivu reintegraciju, uključujući i ključne oblasti zdrastva, obrazovanja, zapošljavanja, socijalne zaštite i stanovanja;
- Uspostavljanje saradnje sa Gradonačelnikom, kako bi se obezbedio dovoljan budžet za efikasno sprovođenje politika, projekata i aktivnosti u oblastima reintegracije vraćenih lica;
- Kroz Ministarstvo za Lokalnu upravu, održavaju se kontakti sa ostalim Vladinim Ministarstvima kao sa MUPom i MRSLom, kako bi se obezbedila pravomerna informacija vraćenih lica i njihove potrebe;
- Provođenje terenskih poseta i ocenjivanje uslova i potreba vraćenih lica po njihovom povratku;
- Održavanje baze podataka vraćenih lica, uključujući osnovne lične podatke i specijalne potrebe vraćenih lica;
- Promovisanje proaktivne svesti o pravima vraćenih osoba, olakšavanje pristupu javnim uslugama, i razvijanju, sprovođenju i nadgledanju projekata i aktivnosti za zaštitu prava i interesa povratnika ili lica koji će biti vraćeni u opštini;
- Organizovanje redovnih terenskih poseta, inicirati dijaloge, informisanje vraćenih lica o njihovim pravima i dostupnoj asistenciji.

3.2. Koordinacija i saradnja sa zainteresovanim stranama (ko?, šta?, kako?)

OKZP (Šef Kancelarije i Koordinator/Službenik(ci) za Održivi Povratak) treba da obezbedi sledeću saradnju sa institucijama centralnog nivoa imajući u vidu njihove pojedine mandate –

- **Izvršni Odbor** za sprovođenje politika za reintegraciju vraćenih lica; takođe je odgovoran sa pregled opštinskih zahteva za podršku Centralnog Fonda za vraćena lica.
- **Sekretarijat Izvršnog Odbora**
- **Kancelarija za Reintegraciju**, smeštena u prostorijama MUPa.

- **Vladini Fond za Reintegraciju Vraćenih Lica.** Za opšte sprovođenje ovih politika VK je identifikovala i odobrila godišnji budžet od oko 3,5 miliona Evra. Ovaj fond je sada odobren od strane Skupštine Kosova i dostupan je svim relevantnim institucijama za finansiranje zahteve njihovih projekata koji su vezani sa reintegracijom vraćenih lica. Svi detalji o procedurama i formama se mogu dobiti putem kontaktiranja kancelarije MUPa za reintegraciju ili sa posetom na web stranicu MUP <http://www.mpb-ks.org/> a zatim klikom na odel Readmisija.
- **MUP,** je odgovoran da koordinira sprovođenje cele politike za reintegraciju vraćenih lica; takođe je odgovoran i za koordinaciju uluga opštinskog civilnog statusa i usluga za civilnu registraciju.
- **MALS,** je odgovoran da koordinira protok informacija između Opština (OKZPa) i Izvršnog Odbora.
- **MRSZ,** je odgovorno (aerodromska ekipa) za prijem, registraciju, transportovanje na mestu porekla lica bez prevoznih sredstava, kao i privremeni smeštaj (do nedelju dana) vraćenih lica; odgovorno je i za socijalnu zaštitu i politike rada značajne za vraćena lica.
- **MZ,** je odgovorno za inicijalnu procenu (aerodromski medicinski tim) medicinskih potreba vraćenih lica i za koordinaciju odgovora putem primarne i sekundarne zdravstvene nege.
- **MONT,** je izdalo administrativno upustvo o upisu vraćene dece i treba da pomogne opštinama kod organizovanja časova za učenje jezika i ostalih časova za nadoknadu, što će i dovesti do reintegracionog obrazovanja vraćene dece.
- **MSPP,** je odgovorno u koordinaciji sa opštinskim vlastima oko pitanja vezanim sa prostornim planiranjem, uključujući i stambena pitanja.
- **Kosovska Agencija za Imovinu (KPA),** je odgovorna za potraživanje oko povratka imovina, i administriranje praznih objekata koja se mogu koristiti za stanovanje od strane vraćenih lica , dok legitimni vlasnik ne odluči povratak poseda.

OKZP (Šef kancelarije i Koordinator/Službenik(ci) za Održiv Povratak) treba još više da sprovodi sledeće koordinacione aktivnosti –

- Grafički prikaže lokalne i međunarodne organizacije i NVO koje rada na pitanjima repatrijacije i reintegracije;
- Održava redovne kontakte sa MALSom vezano za pitanja koja se tiču repatrijacije i reintegracije zahtevajući pažnju centralnog nivoa;
- Koordinaciju sa relevantnim opštinskim direkcijama, insitucijama i pružaocima javnih usluga u vezi sa pitanjima vezana sa reintegracijom vraćenih lica: referišući se na civilnu registraciju (Opštinska Kancelarija za Civilni Status i Opštinski Centar za Civilnu Registraciju), pristupu zdravstvenim uslugama (Opštinska Direkcija za Zdravstvo i relevantne Centre Porodične Medicine i

Regionalne Bolnice), pristupu obrazovanju (Opštinska Direkcija za Obrazovanje i Direktori Škpla), mogućnosti za zapošljavanje, šeme za socijalnu zaštitu (Centar za Socijalna Pitanja, Opštinske kancelarije divizije za penzije i naknade), socijalno stanovanje i imovina (KPA, Opštinska Katastarska Kancelarije, Opštinska Direkcija za Socijalnu Zaštitu).

3.3. Procena korisničkih potreba (ko?, šta?, kako?)

OKZP (Šef kancelarije i Koordinator/Službenik(ci) za Održiv Povratak) treba da -

- Uradi procenu potreba vraćenih lica po određenim opštinama;
- Organizuje terenske posete i promoviše svesnost o pravima vraćenih lica;
- Pripremi predlog projekte za vraćena lica kojima je potrebna podrška od strane fonda za reintegraciju (kao što je predviđeno kod kriterijuma za dobiti od reintegracionog fonda, i predmeta odluke od strane centralnog izvršnog Odbora);
- Kontinuirano praćenje/nadgledanje reintegracije i izveštavanje napredaka i izazova tog procesa.

3.4. Razvoj projekta, nadgledanje i ocenjivanje (ko?, šta?, kako?)

Čim se vraćeno lice transportuje u opštini, OKZP (Koordinator/Službenik za Održiv Povratak) treba da -

- 1) **Registruje vraćeno lice** putem forme za inicijalno readmisiju (ako se ta ista nije popunila u kancelariji na aerodromu). Registracija je preduslov za pružanje asistencije i treba da obuhvati -
 - A. **Input i verifikacija** (u koordinacija sa nadležnim pružaocima javnih usluga i opštinskih institucija) **podataka vesano za podobnosti lica za pomoć**, kao i na specifičnu reintegraciju potreba podnosioca zahteva, uključujući i -
 - i. Da li podnosioc zahteva ima lična dokumenta koja su dokaz da je on ili ona vraćeno lice (Putne Isprave Izdate za Putovanje u Jednom Pravcu);
 - ii. Da li je vraćeno lice bivši stanovnik opštine;
 - iii. Gde je podnosilac zahteva živeo pre napuštanja Kosova;
 - iv. Da li podnosioc zahteva poseduje stambenu imovinu (kuću ili stane) ili neku drugu vrstu imovine u opštinu u skladu sa relevantnim katastarskim evidencijama;
 - v. Unakrsnu proveru da li podnosioc zahteva nije imao koristi od tražene pomoći u drugoj opštini pod drugim imenom (treba da proverite sa NVO i ostalim institucijama koje posluju u vašoj opštini)

B. Posedovanje uverenja i ličnih dokumenata što omogućava prisutp javnim službama. U tom smislu bi trebalo da se utvrdi od strane OKZPa da li podnosion zahteva poseduje ili treba da dobije

- i. Izvod iz matične knjige rođenih (posebno za lica rođena u inostranstvu),
- ii. Uverenje venčanih,
- iii. Kosovski Pasoš,
- iv. Kosovsku Ličnu Kartu,
- v. UNMIKov Tranzitni Dokument, i/ili UNMIKovu Li1 nu Kartu,
- vi. Zdravstveno Uverenje,
- vii. Obrazovno Uverenje (posebno za učenike školskog uzrasta kako bi se osiguralo da imajuškolska svedočanstva i diplome),
- viii. Dokumenta vezana za zapošljavanje i penzionisanje,
- ix. Dokumenta vlasništva nad imovinom,
- x. Itd.

2) Priprema aplikacije Centralnog Fonda za reintegraciju vraćenih lica (Program za Repartrijaciju), da se obezbedi da podnosioc prestavke dobije adekvatnu pomoć. Opšti principi: što više podata može OKZP da prikupi kao deo registracije podnosioca (broj 1), bolje su šanske da podneti zahtev u ime podnosioca bude odobren od strane centralnog Fonda.

Zahtev mora uvek da -

- Bude podnesen od OKZPa relevantne opštine, sa logom opštine i u obliku zvaničnog zahteva, potpisano i službeno uvereno od strane OKZPa;
- Bude podnesen što pre je moguće, po završetku dokumentacije i kriterijumima navedenim u nastavku;
- Odnositi se na prikladne kriterijume uslova za pristup programu za reintegraciju vraćenih lica;
- Opisati sve specifične potrebe koje daju pravo podnosiocu da asistira na osnovi prigladnih kriterijumima Fonda
- Sadrže pun opis stavke za koje se traži pomoć i pricizno ukazuje finansijski iznos pomoći tražene po svakoj stavi i ukupno.

3) Pregled aplikacije. Sekretarijat Izvršnog Odbora (IO) oceniće zahtev za asistenciju i podneti projekat od strane OKZPa i proslediti to kod IO zajedno sa preporukama. IO će doneti konačnu odluku. Posle odluke IO, Kancelarija za reintegraciju pri MUPa obavestiće OKZP i opštinu vezano sa odobrenjem ili odbijanjem zahteva.

4) Zahtevi za pregled i administrativne žalbe. U slučaju da zahteb za asistenciju bude odbijen i OKZP ili podnosilac smatra da je zahtev nepravedno odbijen, OKZP odnosno podnosilac može podneti zahtev za pregled kod Ioa ili može podneti

administrativnu žalnu protiv odluke IO, u saglasnosti sa važećim zakonom o administrativnim procedurama.

5) **Raspodela sredstava nakon odobrenja zahteva.** Sve procedure za sprovođenje fondoca posle odobrenja od strane IO treba da se izvrše od strane Odeljenja za Bužet i Finansije i Odeljenja za Javne Nabavke pri Ministarstvu Unutrašnjih Polsova.

Uz prijavu procedure gore navedene OKZP (koordinator i službenik/ci za Održivi Povratak) će biti angažovana da preduzme sledeće mere –

- Da se konsultuje sa Gradonačelnikom, Skupštinom Opštine i njenim Komitetima o selektiranju prioritetnih projekata za reintegraciju vraćenih lica;
- Učestvuje u pripremi opštinskog bužeta i preda prioriteni predlog projekat ciljajući reintegraciju vraćenih lica kod Gradonačelnika i Direktora za Finansije i Ekonomiju;
- Regulativne izveštaje Gradonačelniku, Skupštini Opštini i, ako je potrebno institucijama centralnog nivoa o sprovođenju projekata za reintegraciju vraćenih lica.
- Organizuje javne rasprave u polju gde vraćena lica se vraćaju da identifikuju prioritetne projekte koji ciljaju zajednice koje ih primaju i readmisiju lica za uključenje u opštinskom bužetu;
- Da osigura da svaki projekat cilja konkretna dostignuća, mere i objektivne koje će se dostignuti, da su rizici jasno identifikovani, i da objekvi su održivi sa radnim planom OKZPa i potrebama zajednica;
- Nadgleda i ocenju sprovođenje projekte koje ciljaju reintegraciju vraćenih lica po ovim objektivima, adaptirajući plan za sprovođenje ako je potrebno;
- Pruža mogućnosti za vraćena lica da učestvuju u procesu nadgledanje i ocenjivanje uticaja projekata na ciljanje njih kao korisnike;
- Osnovano na ocenjivanju projekata, identifikuju se najbolje prakse i naučene lekcije kao i razvijaju se odgovarajući prateći projekti;
- Održava se svesnost postojećih donatora i poziva za projekte otvorene po opštinama;
- Održava se svesnost inicijativa lokalnih NVOa i razvijaju se slični pristupi;
- Na osnovi prioriteta, razvijaju se predlog projekti i dostavljaju se relevantnim insitucijama i donatorima;
- Redovno koordiniranje sa ostalim akterima (institucijama centralnog nivou, međunarodnim organizacijama) o aktivnostima i projektima u njihovim opštinama.

3.5. Nadgledanje sprovođenja politika na opštinskom nivou (ko?, šta?, kako?)

OKZP (Kordinator i Službenik/ci za Održiv Povratak) je odgovoran da proceni sprovođenje Strategije i Aksionog Plana za Reintegraciju Vraćenih Lica i ostale politike za reintegraciju vraćenih lica kao što je i relevantno.

Pod upuštanjem Koordinatora, Službenik/ci za Održiv Projekat treba da –

- Nadgleda i proceni reintegraciju vraćenih lica kao i njihov pristup civilnoj registraciji, njihovom pristupu zapošljavanju i stručnog osposobljavanja, zdravstvenim uslugama, socijalnoj zaštiti, obrazovanju, stanovanju i imovini;
- Nadgleda i proceni projekte koji ciljaju pojedince i porodice podržane od strane fonda za reintegraciju;
- Nadgleda i proceni uticaj opštinskih politika, odluka i praksi na uslovima za prijem i reintegraciju vraćenih lica;

Nadgledanje i procene treba da se osnuju na: povratne informacije od vraćenih lica, terenske posete, diskusije/sastanke sa relevantnim opštinskim institucijama, diskusije/kontakte sa relevantnim institucijama centralnog nivoa, redovnim koordinacijama/saradnji sa ostalim relevantnim zainteresovanim stranama.

3.6. Pružanje saveta opštinskim izvršnim i predstavničkim telima (ko?, šta?, kako?)

U OKZPu, Službenik(c) treba da savetuju Koordinatora za Održiv Povratak, i Koordinator za Održiv Povratak treba da savetuje Šefa OKZPa za sprovođenje politika i projekata za reintegraciju vraćenih lica.

OKZP (Šef Kancelarije, Koordinator ili Službenik za Održiv Povratak, kao prikladno i odgovarajuće) treba da –

- Pruži savete relevantnim institucijama opštinskog i centralnog nivoa o politikama, strategijama i programima/projektima koji imaju za cilj olakšanje i omogućavanje održivog povratka vraćenih lica.
- Savetuje raseljena lica oko njihovih prava i obaveza, kao i o mogućnostima i uslugama vezanim za njihovu reintegraciju.
- Savetuje i u koordinaciji je sa ostalim zainteresovanim stranama vezano sa odgovarajućim politikama i praksama za reintegraciju vraćenih lica.

3.7. Izveštavanje (ko?, šta?, kako?)

U okviru OKZPa, Službenici za Održiv Povratak izveštavaju, na nedeljnoj osnovi Koordinatoru za Održiv Povratak. Dok Koordinator izveštava Šefu Kancelarije.

Šef OKZPa treba da preda izveštaje Gradonačelniku, Skupštini Opštine i njenim komitetima na mesečnoj osnovi, tromesečnoj, šestomesečnoj i godišnjoj osnovi vezano sa performansama kancelarije i stanju vraćenih lica i njihove održive reintegracije.

Šablon spoljašnjeg izveštavanja je dizajniran od strane Ministarstva za Zajednice i Povratak i dostavljen je uz ovaj Opis Poslova i Zadataka

Kopija izveštaja OKZPa biće poslata relevantnim institucijama na centralnom nivou, uključujući i Ministarstvo za Zajednice i Povratak, Ministarstvo Administracije Lokalne Samouprave, Ministarstvu Unutrašnjih Poslova, Ministarstvu Rada i Socijalne Zaštite, Ministarstvu Obrazovanje, Ministarstvu Zdravstva, Ministarstvu Sredine i Prostornog Planiranja, Kancelariji Premijera i Ministarstvu za Evropsku Integraciju.

Ad hoc izveštaji mogu zahtevati od strane Izvršnog Odbora za Reintegraciju putem MALS i Gradonačelnika u smislu dostizanja sa reintegracijom vraćenih lica.

3.8. Javna obaveštenost (ko?, šta?, kako?)

U okviru OKZPa, Koordinator i Službenik/ci za Održivi povratak treba da organizuju kampanje za javnu obaveštenost kako bi informisali vraćena lica o politikama i zakonima vezanim za lakši pristup uslugama pruženih od strane opštine i ministarstava.

Kampanje treba da se organizuju koristeći lokalne medije, uključujući i 4 tampu, radio i TV, kao i veb stranicu opštine. Kampanja treba da osigura dostizanje informacija do svih vraćenih lica.

3.9. Planiranje i Budžetiranje Kancelarije (ko?, šta?, kako?)

OKZP (Šef Kancelariji i Koordinator za Održivo Povratak) treba da osigura da planiranje budžeta od strane opštine adresira i potrebe vraćenih lica, to će se moći izvršiti putem bliske saradnje sa opštinskim službenicima koji se bave planom opštinskog budžeta.

Koordinator i službenik/ci za održivo povratak treba da asistiraju Šefu Kancelarije kako bi se osiguralo –

- Podnošenje zahteva i projekata za finansiranje od strane Centralnog Fonda za Readmisiju vraćenih lica, putem kancelarije za reintegraciju Sekretarijata Izvršnog Odbora;

- Razvije godišnji budžet OKZPa (sa posebnim osvrtom na potrebe i projekte vraćenih lica);
- Razvoj i sprovođenje 3 godišnje strategije OKZPa;
- Pripremu godišnjeg radnog plana; i
- Pripremu pojedinih radnih planova.

3.10. Održavanje baze podataka korisnika (ko?, šta?, kako?)

Ministarstvo Unutrašnjih Poslova treba da-

- Razvoje bazu podataka gde OKZP će obuhvatiti podatke o vraćnim licima koji su pod njihovim starateljstvom;
- Obuče osoblje OKZPa oko rada na bazi podataka i zaštiti podataka

Pod nadzorom Koordinatora, Službenik/ci za Održivo Poravatak treba da -

- Pruže podatke za ažuriranje baze podataka koja se menadžira od strane MUPA na mesečnoj osnovi putem sistema za izvoštavanje;
- Osigura da izložene informacije baze podataka OKZPa za povratak i repatrijacije su prikupljenje i prerađene na lični pristanak lica kojima lični podaci pripadaju, u skladu sa zakonom o zaštiti podataka

Ankesi

- 1. Vladina Uredba Br. 02/2010 Opštinske Kancelarije za Zajednice i Povratak**
- 2. Odluke MZP o osnivanju Radnih Grupa za Opis Radnog Mesta i Opis Poslova i Radnih Mesta**
- 3. OKZP Opis Radnog Mesta**
- 4. Šablon za Izveštavanje**
- 5. Dijagram za linije izveštavanja i odgovornosti OKZPa**
- 6. Dijagram OKZPa za partneritet sa opštinskim i centralnim nivoom**
- 7. Dijagram OKZPa sa međunarodnim organizacijama i odnosima vezanim za funkcijama OKZPa**
- 8. Definicije, politike i zakonodavstvo vezano sa radom i poslom OKZPa**

8.1 Pravo zajednica i pristup javnim sluzbama

- a) Definicija
- b) Abstrakt principa Ustava vezano za rad i poslo OKZPa
- c) Lista zakonodavstva vezano za Prava Zajednica i Integraciju

8.2 Povratak

- a) Definicija
- b) Lista i abstrakt iz zakonodavstva i političkih dokumentata vezano sa pravima izbeglica, raseljenih lica, i vraćenih lica i procedurama za održvi povratak i reintegraciju;

8.3 Repatrijacija/povratak u domovinu

- a) Definicija (vidi Upustvo za Reintegraciju, poseban dokumenat)
- b) Definicija (vidi Prirucnik za opštinske sluzbenike o prijemu i reintegraciju vraćenih osoba , poseban document)
- c) Prioriteti za reintegraciju vraćenih lica (odgovornosti opštine), 4 April 2011 god.
- d) Zakonodavstvo i politike koje se sprovode za readmisiju i reintegraciju vraćenih lica